

Vergaderjaar 1992-1993

23 135

Wijziging van enkele onderwijswetten in verband met aanpassing van de regeling voor vervoerskostenvergoeding ten behoeve van leerlingen in het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING¹

Algemeen

Bij brief van 17 augustus 1990 heb ik het regeringsstandpunt met betrekking tot het rapport van de Stichting Centrum voor Onderwijsonderzoek van de Universiteit van Amsterdam inzake het (tussentijdse) evaluatie-onderzoek naar de wijze van functioneren van de Wet gemeentelijke regelingen leerlingenvervoer (Stb. 1986, 719) aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal doen toekomen (kamerstukken II 1989/90, 21 486, nr. 2). Bij die gelegenheid heb ik tevens aangekondigd de totstandkoming van een tweetal wetswijzigingen te zullen bevorderen betreffende de vervoerskostenvergoeding van leerlingen in het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs. Voor alle duidelijkheid wordt erop gewezen dat de voorgenomen wijzigingen niet voortvloeien uit het hierbovengenoemde evaluatie-onderzoek.

Op 4 juni 1992 heb ik over de voornoemde evaluatie mondeling overleg gevoerd met de vaste Kamercommissie voor Onderwijs en Wetenschappen (kamerstukken II 1991/92, 21 486, nr. 3). De commissie bleek in deze vergadering in te stemmen met het regeringsstandpunt alsmede met de suggesties voor wijziging van de Wet op het basisonderwijs (hierna: WBO) en de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (hierna: ISOVSO).

Deze wijzigingen zijn thans opgenomen in het voorliggende wetsvoorstel.

De wijzigingen van de WBO en de ISOVSO voorzien erin dat ook ouders van een leerling die een school bezoekt welke niet wordt bekostigd uit de openbare kassen, aanspraak kunnen maken op een vergoeding van de kosten van vervoer naar en van de school.

Voorts voorziet het wetsvoorstel in een wijziging van de WBO in verband met het van toepassing doen zijn van het twaalfde lid van het gewijzigde artikel 4 (thans nog artikel 45, twaalfde lid) op ouders van geestelijk gehandicapte kinderen in het reguliere onderwijs.

Wat het verstrekken van een vervoerskostenvergoeding betreft is mij gebleken dat de gemeenten, in aanmerking nemend de plaats van de

huidige artikelen 45 van de WBO en 54 van de ISOVSO in de titel die betrekking heeft op uit de openbare kassen bekostigd onderwijs, de vergoeding alleen toekennen aan leerlingen van krachtens bovengenoemde wetten uit de openbare kassen bekostigd onderwijs.

Onder de vigeur van de Lager-onderwijswet 1920 werden echter, mits werd voldaan aan de in artikel 13 (titel I, Algemene bepalingen) van die wet genoemde voorwaarden, de vervoerskosten vergoed welke waren verbonden aan schoolbezoek van zowel leerlingen aan uit de openbare kassen bekostigde scholen als van leerlingen aan niet uit de openbare kassen bekostigde scholen.

Bij de totstandkoming van de Wet gemeentelijke regelingen leerlingenvervoer is met de plaatsing van de artikelen 45 van de WBO en 54 van de ISOVSO in titel III van de WBO, respectievelijk de ISOVSO niet beoogd om in dit opzicht voor leerlingen die niet krachtens die wetten bekostigde scholen bezoeken een andere situatie te creëren dan onder de vigeur van de Lager-onderwijswet 1920 het geval was. In verband hiermee wordt thans voorgesteld de tekst van de artikelen 45 van de WBO en 54 van de ISOVSO te verplaatsen naar titel I, algemene bepalingen, van de WBO respectievelijk de ISOVSO.

Verder wordt voor wat betreft het verrekenen van de kosten van schoolvervoer beoogd de vervoerskostenvergoeding niet alleen van toepassing te doen zijn op ouders van lichamelijk of zintuiglijk gehandicapte leerlingen, maar ook op ouders van geestelijk gehandicapte kinderen in het regulier onderwijs die wegens hun handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, dan wel vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken (artikel 4, twaalfde lid, van de WBO). Dit betekent dat ook ouders van geestelijk gehandicapte kinderen in het regulier onderwijs zich voor de vergoeding van de kosten van het vervoer naar en van de school kunnen wenden tot de bedrijfsvereniging. Burgemeester en wethouders vergoeden vervolgens aan de bedrijfsvereniging het bedrag ter hoogte van de kosten van het schoolvervoer die zij aan de ouders zouden hebben vergoed indien de leerling niet geestelijk gehandicapt zou zijn geweest. Met de wijziging wordt ingespeeld op het feit dat in bepaalde gevallen ook geestelijk gehandicapte kinderen aan het reguliere onderwijs deelnemen.

Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen dat de thans voorgestelde wijziging van artikel 4, twaalfde lid, van de WBO (thans nog artikel 45, twaalfde lid) geheel in lijn ligt met het bepaalde in de wet van 7 juli 1988, houdende wijziging van de Wet op het basisonderwijs en de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs onder andere in verband met de wijze van vergoeding van de kosten van het vervoer van gehandicapte kinderen (Stb. 332). In die wet is, gelet op de verhouding tot het sociale verzekeringscircuit, op dit punt als uitgangspunt vastgelegd dat ouders van gehandicapte leerlingen in het basisonderwijs zich voor een vervoerskostenvergoeding uitsluitend tot de bedrijfsvereniging dienen te wenden, welke vervolgens de gehele vergoeding dient te verstrekken.

Advies Onderwijsraad van 21 januari 1993, kenmerk OR 92000287/1 P, en overige adviezen

De Onderwijsraad¹ en de overige adviesorganisaties kunnen zich met de voorgestelde aanpassingen verenigen.

---

¹ Het advies van de Onderwijsraad is ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

De voorgestelde wijzigingen hebben geen effect op de rijksuitgaven.

Het verlenen van een vervoerskostenvergoeding beperkte zich ten tijde van artikel 13 van de Lager-onderwijswet 1920 niet tot leerlingen van uit de openbare kassen bekostigde scholen. In de declaraties van gemeenten bij het rijk inzake de kosten van schoolvervoer waren in voorkomende gevallen de kosten opgenomen van leerlingen die een school bezochten die niet uit de openbare kassen werd bekostigd. De hiermee gemoeide middelen zijn van de begroting van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen overgeheveld naar het gemeentefonds.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdelen A en B, en artikel III (artikel 4 van de WBO en artikel 4 van de ISOVSO)

Om de vervoerskostenvergoeding op dezelfde wijze te laten geschieden als onder de Lager-onderwijswet 1920 het geval was, is de tekst van de artikelen 45 van de WBO en 54 van de ISOVSO verplaatst naar artikel 4 van de WBO respectievelijk de ISOVSO. Het nieuwe artikel 4 van de WBO en van de ISOVSO is inhoudelijk gelijk aan het huidige artikel 45 van de WBO onderscheidenlijk artikel 54 van de ISOVSO, met dien verstande dat thans wordt voorgesteld dat artikel 4, twaalfde lid, van de WBO niet alleen van toepassing is op ouders van lichamelijk of zintuiglijk gehandicapte leerlingen, maar ook op ouders van geestelijk gehandicapte leerlingen. Voor verdere toelichting zij verwezen naar het algemeen deel van de memorie van toelichting.

Artikel II, onderdeel A, en artikel IV, onderdeel A (artikel D 3a van de OWBO en artikel D 4 van de OISOVSO)

De artikelen D 3a van de OWBO en D 4 van de OISOVSO betreffen de inwerkingtredingsbepalingen van de artikelen 45 van de WBO en 54 van de ISOVSO. Deze artikelen zijn uitgewerkt en kunnen daarom vervallen.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage